

ПРОЄКТ

*отриманий від народного
депутата Віталія Безгіна
листом від 12.02.2025*

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про місцеві державні адміністрації

Відповідно до Конституції України цей Закон визначає організацію, повноваження та порядок діяльності місцевих державних адміністрацій.

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення та система місцевих державних адміністрацій

1. Місцева державна адміністрація – місцевий орган виконавчої влади, що здійснює виконавчу владу на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці.

2. В областях і районах, містах Києві та Севастополі виконавчу владу здійснюють відповідно обласні та районні, Київська міська та Севастопольська міська державні адміністрації.

3. Особливості організації, здійснення повноважень і порядку діяльності Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій визначаються окремими законами України.

Стаття 2. Основні завдання місцевих державних адміністрацій

1. Місцева державна адміністрація на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці забезпечує:

1) додержання Конституції та законів України, виконання актів Президента України, Кабінету Міністрів України, інших органів виконавчої влади;

2) законність і правопорядок;

3) додержання прав і свобод людини і громадянина;

4) виконання державних і регіональних програм соціально-економічного та культурного розвитку, програм охорони довкілля, цільових програм з інших питань, а в місцях компактного проживання корінних народів і національних меншин – також програм їх національно-культурного розвитку;

5) підготовку та виконання відповідних обласних і районних бюджетів;

6) звітування про виконання відповідних бюджетів та програм;

7) взаємодію з органами місцевого самоврядування та координацію діяльності територіальних органів центральних органів виконавчої влади;

8) реалізацію інших повноважень, наданих державою відповідно до закону, а також делегованих відповідними районними та обласними радами повноважень.

Стаття 3. Принципи діяльності місцевих державних адміністрацій

1. Діяльність місцевих державних адміністрацій ґрунтується на принципах:

1) верховенства права – забезпечення пріоритету прав та свобод людини і громадянина як найвищих цінностей, які визначають зміст і спрямованість діяльності місцевих державних адміністрацій;

2) законності – здійснення повноважень на підставі, в межах та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України;

3) прозорості – регулярне інформування громадськості про організацію роботи, повноваження, структуру та діяльність місцевих державних адміністрацій, державних службовців місцевих державних адміністрацій, крім випадків, визначених Конституцією та законами України, гарантування відкритого доступу в обсязі та порядку, визначених законом, до інформації про діяльність місцевих державних адміністрацій;

4) відкритості – залучення громадськості, у тому числі шляхом проведення публічних консультацій (консультацій з громадськістю), до обговорення питань щодо розроблення проєктів, прийняття та виконання актів місцевих державних адміністрацій, реалізації інших наданих державою повноважень;

5) єдності державної політики – реалізація місцевими державними адміністраціями єдиної державної політики, забезпечення єдиної правозастосовної практики під час виконання Конституції та законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, інших органів виконавчої влади;

6) безперервності і наступності – забезпечення постійного здійснення повноважень місцевими державними адміністраціями незалежно від зміни політичного керівництва держави чи керівництва державних органів, зміни адміністративно-територіального устрою;

7) деконцентрації – передача повноважень щодо надання адміністративних послуг, управління об'єктами державної власності та вирішення інших питань органам виконавчої влади найнижчого рівня, на якому відповідні послуги чи діяльність будуть максимально якісними та ефективними;

8) політичної неупередженості – недопущення впливу політичних поглядів на дії та рішення державних службовців місцевих державних адміністрацій, виявлення ними свого ставлення до політичних партій, власних політичних поглядів під час виконання посадових обов'язків;

9) ефективності – забезпечення досягнення максимальних результатів діяльності при використанні мінімальних із наявних ресурсів у визначені строки;

10) сталого розвитку – забезпечення неухильного зростання завдяки дбайливому ставленню до людських, природних, фінансових та інших ресурсів в інтересах нинішнього та майбутніх поколінь на основі збалансованого поєднання економічних, екологічних та інших інтересів суспільства.

Стаття 4. Правовий статус та атрибути місцевих державних адміністрацій

1. Місцеві державні адміністрації є юридичними особами публічного права.
2. Місцеві державні адміністрації мають печатки із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням, рахунки в територіальних органах центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів.
3. Місцезнаходженням місцевих державних адміністрацій, як правило, є адміністративні центри відповідних адміністративно-територіальних одиниць.
4. На будинках, у яких розміщуються місцеві державні адміністрації та їхні структурні підрозділи, піднімається Державний Прапор України і вивішуються таблички (вивіски) із зображенням Державного Герба України та найменуванням відповідного органу державною мовою.
5. Зразки печаток, бланків місцевих державних адміністрацій та табличок (вивісок), передбачених частиною четвертою цієї статті, затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 5. Основні засади діяльності місцевих державних адміністрацій

1. Місцеві державні адміністрації у своїй діяльності керуються Конституцією України, цим Законом та іншими законами України, указами Президента України, постановами Верховної Ради України, актами Кабінету Міністрів України, іншими актами законодавства України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України.

Обласні та районні державні адміністрації керуються також рішеннями відповідних обласних та районних рад, а районні державні адміністрації в Автономній Республіці Крим – також актами Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхніх повноважень.

2. Діяльність місцевих державних адміністрацій спрямовується, координується та контролюється Кабінетом Міністрів України.

3. Місцеві державні адміністрації та їх голови підзвітні і підконтрольні Кабінету Міністрів України.

Голови місцевих державних адміністрацій при здійсненні своїх повноважень відповідальні перед Президентом України та Кабінетом Міністрів України.

4. Обласні та районні державні адміністрації підзвітні, підконтрольні та відповідальні перед обласними та районними радами у частині реалізації повноважень, делегованих відповідною радою згідно із законом.

Стаття 6. Утворення, реорганізація, найменування та перейменування місцевих державних адміністрацій

1. Найменування місцевої державної адміністрації є похідним від назви адміністративно-територіальної одиниці. Зміна назви адміністративно-територіальної одиниці є підставою для перейменування відповідної місцевої державної адміністрації. Рішення про перейменування місцевої державної адміністрації приймається Кабінетом Міністрів України.

2. Районна державна адміністрація утворюється або реорганізується Кабінетом Міністрів України на підставі акта Верховної Ради України про утворення або ліквідацію відповідної адміністративно-територіальної одиниці з урахуванням особливостей, передбачених цим Законом.

Районна державна адміністрація утворюється шляхом утворення нового органу державної влади або в результаті реорганізації.

Районна державна адміністрація припиняється шляхом реорганізації.

3. Державна реєстрація створення юридичної особи – районної державної адміністрації, змін до відомостей про юридичну особу – районну державну адміністрацію, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, припинення юридичної особи – районної державної адміністрації здійснюється на підставі заяви, поданої суб'єкту державної реєстрації головою відповідної районної державної адміністрації, заступником голови місцевої державної адміністрації, який відповідно до статті 13 цього Закону виконує повноваження голови, або уповноваженою ними особою.

4. Реорганізація районних державних адміністрацій здійснюється без повідомлення про неї органу, що здійснює державну реєстрацію, а також без збирання вимог кредиторів, отримання їхньої згоди.

5. Порядок здійснення заходів щодо утворення та реорганізації районних державних адміністрацій, а також правонаступництва щодо майна, прав та обов'язків районних державних адміністрацій, що припиняються, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Розділ II

ОРГАНІЗАЦІЯ МІСЦЕВИХ ДЕРЖАВНИХ АДМІНІСТРАЦІЙ

Стаття 7. Склад місцевих державних адміністрацій

1. Склад місцевої державної адміністрації формує голова цієї місцевої державної адміністрації.

2. До складу місцевої державної адміністрації входять голова місцевої державної адміністрації, заступники голови місцевої державної адміністрації, керівник апарату місцевої державної адміністрації, керівники структурних підрозділів місцевої державної адміністрації, інші державні службовці місцевої державної адміністрації, а також працівники місцевої державної адміністрації, які виконують функції з обслуговування (далі – працівники).

3. Голови місцевих державних адміністрацій, заступники голів місцевих державних адміністрацій є державними службовцями.

4. Перелік структурних підрозділів місцевої державної адміністрації, типове положення про апарат місцевої державної адміністрації, типові положення про структурні підрозділи місцевої державної адміністрації та її апарату затверджуються Кабінетом Міністрів України.

5. Гранична чисельність державних службовців місцевої державної адміністрації та її працівників, схема посадових окладів державних службовців місцевої державної адміністрації та її працівників затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 8. Голова місцевої державної адміністрації

1. Місцеву державну адміністрацію очолює голова місцевої державної адміністрації.

2. Голова місцевої державної адміністрації:

1) здійснює керівництво місцевою державною адміністрацією, несе персональну відповідальність за виконання покладених на неї завдань;

2) затверджує загальну структуру місцевої державної адміністрації, положення про апарат місцевої державної адміністрації, положення про структурні підрозділи місцевої державної адміністрації та її апарату, штатний розпис, регламент та кошторис місцевої державної адміністрації;

3) призначає на посади та звільняє з посад у порядку, визначеному законодавством про державну службу, заступників голови місцевої державної адміністрації, керівника апарату, керівників структурних підрозділів місцевої державної адміністрації, інших державних службовців та працівників місцевої державної адміністрації, приймає рішення щодо їх заохочення, притягнення до дисциплінарної відповідальності та виконує інші передбачені законом повноваження керівника державної служби в місцевій державній адміністрації;

4) представляє місцеву державну адміністрацію у відносинах з іншими органами державної влади та органами місцевого самоврядування, політичними партіями, громадськими об'єднаннями, релігійними організаціями, підприємствами, установами та організаціями, громадянами та іншими особами в Україні та за кордоном;

5) приймає рішення про розподіл бюджетних коштів, розпорядником яких є місцева державна адміністрація;

6) забезпечує в межах своїх повноважень, передбачених законом, реалізацію державної політики щодо державної таємниці, контроль за забезпеченням її охорони в місцевій державній адміністрації, організацію і контроль мобілізаційної підготовки та мобілізації, цивільного захисту, запобігання і протидію корупції;

7) забезпечує регулярне інформування населення про стан виконання покладених на місцеву державну адміністрацію завдань;

8) утворює консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи, члени яких виконують свої функції на громадських засадах, а також визначає завдання, функції та персональний склад таких органів;

9) видає розпорядження;

10) здійснює інші повноваження, передбачені Конституцією та законами України.

Стаття 9. Призначення на посаду голови місцевої державної адміністрації

1. Голови місцевих державних адміністрацій призначаються на посаду Президентом України за поданням Кабінету Міністрів України.

2. Граничний строк перебування на посаді голови місцевої державної адміністрації в одній адміністративно-територіальній одиниці становить три роки.

3. Кандидатури для призначення на посаду голови обласної державної адміністрації вносяться з числа осіб, які відповідають вимогам щодо права на державну службу відповідно до статті 19 Закону України «Про державну службу».

5. Кандидатури для призначення на посаду голови районної державної адміністрації можуть вноситися з числа осіб, які:

1) обіймають посаду голови районної державної адміністрації в іншому районі (в порядку переведення);

2) перебувають у кадровому резерві на посади голів районних державних адміністрацій;

3) звільнені з посади голови обласної державної адміністрації у зв'язку із закінченням строку призначення на посаду або за власним бажанням (протягом не більше двох років з дня звільнення, станом на дату внесення кандидатури).

6. Кандидатури для призначення на посади голів місцевих державних адміністрацій вносяться на розгляд Кабінету Міністрів України Прем'єр-міністром України. На кожен посаду вноситься не менше трьох кандидатур з числа осіб, зазначених відповідно у частині третій або п'ятій цієї статті.

7. Кабінет Міністрів України вносить Президентові України подання щодо призначення особи на посаду голови місцевої державної адміністрації не пізніше як за 30 днів до закінчення строку перебування на посаді голови місцевої державної адміністрації або протягом не більше 30 днів з дня припинення повноважень попереднього голови місцевої державної адміністрації, або протягом не більше п'яти днів з дня завершення спеціальної перевірки стосовно особи, яка претендує на зайняття посади голови обласної державної адміністрації.

8. У разі відхилення Президентом України поданих кандидатур Кабінет Міністрів України протягом 10 днів вносить на розгляд Президента України нові кандидатури на посаду голови обласної державної адміністрації з числа осіб, зазначених у частині третій цієї статті, або нові кандидатури на посаду голови районної державної адміністрації з числа осіб, зазначених у частині п'ятій цієї статті.

Президент України може запропонувати Кабінету Міністрів України інші кандидатури для призначення на посаду голови обласної державної адміністрації.

9. Голова місцевої державної адміністрації набуває повноважень з дня його призначення на відповідну посаду Президентом України.

У разі призначення на посаду голови місцевої державної адміністрації особи, яка вступає на державну службу вперше, така особа набуває повноважень голови місцевої державної адміністрації з дня публічного складення нею Присяги державного службовця.

Стаття 10. Кадровий резерв на посади голів районних державних адміністрацій

1. Для заміщення посад голів районних державних адміністрацій створюється кадровий резерв на посади голів районних державних адміністрацій (далі - кадровий резерв).

2. Кадровий резерв формується відповідно до положення про кадровий резерв на посади голів районних державних адміністрацій, що затверджується Кабінетом Міністрів України, з осіб, які за результатами конкурсу рекомендовані для зарахування до кадрового резерву та відповідають загальним і спеціальним вимогам до осіб, які претендують на зарахування до кадрового резерву.

3. Чисельність кадрового резерву становить від 25 відсотків до 50 відсотків загальної кількості посад голів районних державних адміністрацій.

4. Рішення про оголошення конкурсу на зарахування до кадрового резерву приймається Кабінетом Міністрів України з підстав, визначених положенням про кадровий резерв.

5. Конкурс на зарахування до кадрового резерву проводить Комісія з питань вищого корпусу державної служби, яка вносить Кабінету Міністрів України пропозиції щодо кандидатур для зарахування до кадрового резерву.

6. Особа, яка претендує на зарахування до кадрового резерву, має відповідати таким загальним вимогам:

- 1) бути повнолітнім громадянином України;
- 2) вільно володіти державною мовою;
- 3) мати ступінь вищої освіти не нижче магістра;
- 4) мати загальний стаж роботи не менше семи років;
- 5) мати досвід роботи не менше трьох років на посадах державної служби категорії "А" чи "Б" або на посадах не нижче керівника структурного підрозділу в органах місцевого самоврядування, або на керівних посадах підприємств, установ, організацій будь-якої форми власності.

Спеціальні вимоги та вимоги до особистих якостей осіб, які претендують на зарахування до кадрового резерву, визначаються Кабінетом Міністрів України.

7. Кабінет Міністрів України визначає переможців конкурсу на зарахування до кадрового резерву та після проходження ними спеціальної перевірки зараховує таких осіб до кадрового резерву.

8. Особи, вперше зараховані до кадрового резерву, проходять професійне навчання за спеціальною професійною (сертифікатною) програмою підвищення кваліфікації в порядку, що затверджується Кабінетом Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері державної служби.

9. На зарахування до кадрового резерву не може претендувати особа, яка:

- 1) у встановленому законом порядку визнана недієздатною або дієздатність якої обмежена;
- 2) має судимість за вчинення умисного кримінального правопорушення, якщо така судимість не погашена або не знята у встановленому законом порядку;
- 3) відповідно до рішення суду позбавлена права займатися діяльністю, пов'язаною з виконанням функцій держави, або займати відповідні посади;
- 4) піддавалася адміністративному стягненню за правопорушення, пов'язане з корупцією, – протягом трьох років з дня набрання законної сили відповідним рішенням суду;

5) не є громадянином України;

6) підпадає під заборону, встановлену Законом України "Про очищення влади".

10. Порядок організації роботи з кадровим резервом та порядок професійного навчання осіб, які перебувають у кадровому резерві, затверджуються Кабінетом Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері державної служби.

Особи, які перебувають у кадровому резерві, щороку проходять професійне навчання відповідно до індивідуальної програми професійного розвитку та оцінювання їхніх професійних компетентностей у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері державної служби.

11. Особа виключається з кадрового резерву за рішенням Кабінету Міністрів України у разі:

1) призначення на посаду голови районної державної адміністрації, іншу посаду державної служби категорії "А", посаду міністра, першого заступника чи заступника міністра, обрання народним депутатом України, сільським, селищним, міським головою, секретарем сільської, селищної, міської ради, головою районної, районної у місті, обласної ради, затвердження старостою;

2) виявлення за результатами спеціальної перевірки даних, що свідчать про неможливість особи займати посаду голови районної державної адміністрації;

3) невиконання особою індивідуальної програми професійного розвитку;

4) отримання негативної оцінки за результатами оцінювання професійних компетентностей;

5) відмови особи від призначення на посаду голови районної державної адміністрації;

6) закінчення п'ятирічного строку перебування у кадровому резерві;

7) за власним бажанням;

8) втрати громадянства України;

9) наявності громадянства іншої держави;

10) смерті;

11) в інших випадках, визначених законом, що перешкоджають особі, яка перебуває у кадровому резерві, займатися діяльністю, пов'язаною з виконанням функцій держави.

12. Одна й та сама особа не може перебувати у кадровому резерві більше двох п'ятирічних строків поспіль.

13. Виключення з кадрового резерву відповідно до пунктів 1, 2, 3, 5 (у разі закінчення першого п'ятирічного строку перебування у кадровому резерві), 6 частини одинадцятої цієї статті не позбавляє особу права на повторну участь у конкурсі на зарахування до кадрового резерву.

Стаття 11. Припинення повноважень голови місцевої державної адміністрації

1. Голова місцевої державної адміністрації звільняється з посади Президентом України за поданням Кабінету Міністрів України у разі:

1) закінчення строку призначення на посаду голови місцевої державної адміністрації;

2) переведення з посади голови районної державної адміністрації або обласної державної адміністрації на відповідну посаду в іншу адміністративно-територіальну одиницю;

3) переведення з посади голови районної державної адміністрації на посаду голови обласної державної адміністрації;

4) наявності інших підстав для припинення державної служби, визначених Законом України "Про державну службу".

2. Голова місцевої державної адміністрації може бути звільнений з посади Президентом України за поданням Кабінету Міністрів України у разі:

1) прийняття Кабінетом Міністрів України рішення про невідповідність голови місцевої державної адміністрації займаній посаді;

2) набрання законної сили рішенням суду про залишення без задоволення поданого за підписом такого голови позову про визнання акта органу місцевого самоврядування незаконним, якщо протягом року таких рішень було прийнято не менше третини від загальної кількості рішень суду, що набрали законної сили та були ухвалені за результатами розгляду справ про забезпечення законності діяльності органів місцевого самоврядування за позовами, поданими за підписом відповідного голови.

З ініціативою про прийняття рішення, передбаченого пунктом 1 цієї частини, до Кабінету Міністрів України може звернутися:

голова обласної державної адміністрації стосовно голови районної державної адміністрації;

Прем'єр-міністр України стосовно голови обласної державної адміністрації.

З ініціативою про прийняття рішення, передбаченого пунктом 2 цієї частини, до Кабінету Міністрів України може звернутися:

орган із забезпечення законності центрального рівня, голова обласної державної адміністрації стосовно голови районної державної адміністрації;

орган із забезпечення законності центрального рівня стосовно голови обласної державної адміністрації.

3. Президент України може звільнити голову обласної державної адміністрації, голову районної державної адміністрації з посади у разі висловлення такому голові недовіри простою більшістю голосів від складу відповідної обласної, районної ради.

Президент України приймає рішення про відставку голови обласної державної адміністрації, голови районної державної адміністрації у разі висловлення такому голові недовіри двома третинами депутатів від складу відповідної ради.

4. Повноваження голови місцевої державної адміністрації припиняються з дня набрання чинності актом Президента України про його звільнення або рішенням Президента України про відставку голови обласної державної адміністрації, голови районної державної адміністрації.

5. У разі якщо в останній день строку повноважень голови місцевої державної адміністрації акт Президента України про його звільнення не набрав чинності, повноваження зазначеної особи як голови місцевої державної адміністрації вважаються припиненими з дня, наступного за днем закінчення такого строку, і покладаються на одного із заступників голови місцевої державної адміністрації відповідно до частин першої статті 13 цього Закону.

Стаття 12. Відсторонення голови місцевої державної адміністрації від виконання повноважень

1. Голова місцевої державної адміністрації на час здійснення дисциплінарного провадження стосовно нього може бути відсторонений від виконання повноважень Кабінетом Міністрів України на підставах і в порядку, передбачених законодавством про державну службу.

Стаття 13. Тимчасове виконання повноважень голови місцевої державної адміністрації

1. У разі неможливості виконання головою місцевої державної адміністрації своїх повноважень (у тому числі внаслідок відсторонення) або звільнення його з посади такі повноваження виконує один із заступників голови місцевої державної адміністрації відповідно до розподілу обов'язків.

Заступник голови місцевої державної адміністрації невідкладно інформує Президента України та Кабінет Міністрів України про підставу та початок тимчасового виконання ним повноважень голови місцевої державної адміністрації.

2. Заступник голови місцевої державної адміністрації, який тимчасово виконує повноваження голови місцевої державної адміністрації (крім випадку виконання таких повноважень у разі звільнення голови місцевої державної адміністрації з

посади), не може приймати рішення щодо зміни структури відповідної місцевої державної адміністрації, призначення на посади та звільнення з посад керівника апарату, керівників структурних підрозділів місцевої державної адміністрації, керівників підприємств, установ, організацій у передбачених законом випадках, крім випадків звільнення зазначених осіб за власним бажанням.

Стаття 14. Заступники голови місцевої державної адміністрації

1. Голова місцевої державної адміністрації має заступників, які призначаються на посаду та звільняються з посади головою місцевої державної адміністрації. Призначення заступників голови місцевої державної адміністрації здійснюється за результатами конкурсу, що проводиться відповідно до Закону України «Про державну службу».

2. Кількість заступників голови місцевої державної адміністрації визначає голова місцевої державної адміністрації відповідно до порядку, встановленого Кабінетом Міністрів України.

3. Заступники голови місцевої державної адміністрації виконують обов'язки і несуть персональну відповідальність за стан справ у відповідній сфері відповідно до розподілу обов'язків, що затверджується головою місцевої державної адміністрації у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 15. Структурні підрозділи місцевих державних адміністрацій

1. Структурні підрозділи місцевих державних адміністрацій здійснюють повноваження, виконання яких покладено на місцеві державні адміністрації згідно із законом.

2. Структурні підрозділи місцевих державних адміністрацій очолюють керівники, які призначаються на посади та звільняються з посад головою місцевої державної адміністрації в порядку, передбаченому законодавством про державну службу.

3. Керівники структурних підрозділів місцевих державних адміністрацій підзвітні та підконтрольні головам відповідних місцевих державних адміністрацій, а також керівникам відповідних центральних органів виконавчої влади.

4. Керівники структурних підрозділів районних державних адміністрацій підзвітні та підконтрольні керівникам відповідних структурних підрозділів обласної державної адміністрації.

Стаття 16. Апарат місцевої державної адміністрації

1. Апарат місцевої державної адміністрації утворюється головою місцевої державної адміністрації з метою здійснення консультативно-правового, організаційно-інформаційного, методичного, матеріально-технічного та іншого забезпечення діяльності місцевої державної адміністрації.

2. Структура апарату місцевої державної адміністрації є складовою частиною загальної структури місцевої державної адміністрації, що затверджується головою місцевої державної адміністрації.

3. Апарат місцевої державної адміністрації очолює керівник апарату, який призначається на посаду та звільняється з посади головою місцевої державної адміністрації в порядку, передбаченому законодавством про державну службу.

4. Керівник апарату місцевої державної адміністрації відповідно до покладених на нього завдань:

- 1) організовує роботу апарату місцевої державної адміністрації;
  - 2) забезпечує підготовку матеріалів для подання на розгляд голови місцевої державної адміністрації;
  - 3) організовує доведення розпоряджень голови місцевої державної адміністрації до виконавців;
  - 4) у межах своїх повноважень запитує та одержує безоплатно у встановленому порядку від державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій в Україні інформацію, документи і матеріали (крім здійснення повноважень із забезпечення законності), а від органів державної статистики – статистичну інформацію, необхідну для виконання завдань, покладених на місцеву державну адміністрацію;
  - 5) несе відповідальність за стан діловодства, обліку і звітності;
  - 6) видає накази організаційно-розпорядчого характеру та здійснює контроль за їх виконанням;
  - 7) представляє місцеву державну адміністрацію як юридичну особу публічного права у цивільно-правових відносинах;
  - 8) за дорученням голови місцевої державної адміністрації вирішує інші питання, пов'язані із забезпеченням діяльності місцевої державної адміністрації.
5. Керівник апарату місцевої державної адміністрації несе персональну відповідальність за організацію роботи апарату місцевої державної адміністрації перед головою місцевої державної адміністрації.

РОЗДІЛ III

ПОВНОВАЖЕННЯ МІСЦЕВИХ ДЕРЖАВНИХ АДМІНІСТРАЦІЙ

Стаття 17. Загальні засади здійснення повноважень місцевими державними адміністраціями

1. Місцева державна адміністрація на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці забезпечує здійснення координаційних повноважень,

повноважень із забезпечення законності, окремих повноважень місцевого самоврядування та інших повноважень, передбачених Конституцією та законами України.

2. До координаційних повноважень місцевих державних адміністрацій належать повноваження із забезпечення координації діяльності відповідних територіальних органів центральних органів виконавчої влади, зокрема в частині виконання державних програм, завдань з охорони державного кордону України, діяльності підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління центральних органів виконавчої влади (крім питань призначення на посади та звільнення з посад керівників установ, підприємств і організацій Збройних Сил України та інших військових формувань, а також керівників закладів освіти, які обираються на посаду відповідно до закону), а також із забезпечення взаємодії з відповідною обласною, районною радою та іншими органами місцевого самоврядування на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці.

3. До повноважень місцевих державних адміністрацій із забезпечення законності, належать повноваження із забезпечення законності і правопорядку, додержання прав і свобод людини і громадянина, додержання Конституції та законів України, виконання актів Президента України, Кабінету Міністрів України, інших органів виконавчої влади територіальними органами центральних органів виконавчої влади, що здійснюють свої повноваження на території відповідних адміністративно-територіальних одиниць, додержання Конституції та законів України сільськими, селищними, міськими, районними в місті радами, їх виконавчими органами, сільськими, селищними, міськими головами, районними радами.

4. До окремих повноважень місцевого самоврядування, що здійснюються місцевими державними адміністраціями, належать повноваження щодо виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку, інших цільових програм відповідної обласної, районної ради, підготовки та виконання відповідних обласних і районних бюджетів, звітів про виконання відповідних бюджетів та програм, а також повноваження органів місцевого самоврядування, делеговані їм обласними і районними радами відповідно до Конституції України в обсягах і межах, передбачених статтею 44 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні".

Стаття 18. Повноваження місцевих державних адміністрацій із забезпечення координації діяльності територіальних органів центральних органів виконавчої влади

1. Місцева державна адміністрація координує діяльність територіальних органів центральних органів виконавчої влади, що здійснюють свої повноваження на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці, сприяє їм у виконанні визначених законодавством повноважень.

2. Голова місцевої державної адміністрації у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України:

1) вносить пропозиції до відповідних центральних органів виконавчої влади щодо визначення пріоритетів у діяльності їхніх територіальних органів за результатами оцінювання потреб та відповідно до стратегії розвитку відповідної області, району;

2) проводить спільні засідання (наради) з керівниками територіальних органів центральних органів виконавчої влади на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці, за результатами яких приймаються взаємоузгоджені рішення, що оформлюються протоколом та є обов'язковими до виконання відповідними керівниками територіальних органів центральних органів виконавчої влади;

3) здійснює контроль за реалізацією керівниками територіальних органів центральних органів виконавчої влади визначених пріоритетів та виконанням взаємоузгоджених рішень, прийнятих на спільних засіданнях (нарадах);

4) інформує центральні органи виконавчої влади про стан реалізації керівниками відповідних територіальних органів визначених пріоритетів та виконання ними взаємоузгоджених рішень, прийнятих на спільних засіданнях (нарадах).

3. Місцева державна адміністрація у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, здійснює моніторинг діяльності територіальних органів центральних органів виконавчої влади та реалізації державної політики у відповідних сферах на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці, результати якого включаються до щорічного звіту, що подається до Кабінету Міністрів України.

Стаття 19. Повноваження місцевих державних адміністрацій із забезпечення взаємодії з органами місцевого самоврядування

1. Місцева державна адміністрація на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці взаємодіє із сільськими, селищними, міськими радами, їхніми виконавчими органами, сільськими, селищними, міськими головами, районними, обласними радами у вирішенні питань економічного, соціального та культурного розвитку.

2. Місцева державна адміністрація проводить консультації з органами місцевого самоврядування на території відповідної області чи району у разі розгляду питань, пов'язаних з інтересами відповідних органів місцевого самоврядування.

Уповноважені посадові особи органів місцевого самоврядування можуть брати участь у розгляді таких питань місцевою державною адміністрацією, висловлювати щодо них свої зауваження і пропозиції.

3. Голова місцевої державної адміністрації та/або уповноважені ним заступники голови місцевої державної адміністрації, керівники структурних підрозділів місцевої державної адміністрації можуть брати участь у засіданнях органів місцевого самоврядування з питань, що належать до повноважень місцевої державної адміністрації, висловлювати щодо них свої зауваження і пропозиції.

4. Місцева державна адміністрація може залучати до підготовки проектів актів, які вона видає, відповідних сільських, селищних, міських голів, голів районних рад та голову обласної ради (за їхньою згодою) або уповноважених ними осіб.

5. У передбачених законом випадках голова обласної державної адміністрації може порушувати перед Верховною Радою України питання про призначення Верховною Радою України позачергових виборів сільської, селищної, міської, районної в місті, районної, обласної ради, сільського, селищного, міського голови.

Стаття 20. Повноваження місцевих державних адміністрацій із забезпечення законності у діяльності органів місцевого самоврядування

1. Місцеві державні адміністрації забезпечують законність у діяльності органів місцевого самоврядування згідно з цим Законом та Законом України "Про місцеве самоврядування в Україні".

2. Обласна державна адміністрація є органом, що забезпечує законність у діяльності районних рад на території відповідної області.

3. Районна державна адміністрація є органом, що забезпечує законність у діяльності сільських, селищних, міських, районних у місті рад, їхніх виконавчих органів на території відповідного району.

4. Обласна державна адміністрація з метою забезпечення законності у діяльності органів місцевого самоврядування:

1) аналізує, узагальнює практику застосування законодавства районними радами, оприлюднює та подає відповідну інформацію до органу із забезпечення законності центрального рівня;

2) взаємодіє з державними органами, органами місцевого самоврядування, їх посадовими особами, іншими юридичними та фізичними особами;

3) надає районним радам, а за потреби – також сільським, селищним, міським, районним у місті радам та їхнім виконавчим органам консультації щодо забезпечення законності та оприлюднює відповідні матеріали консультацій;

4) здійснює перевірку актів відповідних районних рад на відповідність Конституції та законам України;

5) застосовує заходи із забезпечення законності щодо актів відповідних районних рад;

б) виконує в межах повноважень акти органу із забезпечення законності центрального рівня.

5. Районна державна адміністрація з метою забезпечення законності у діяльності органів місцевого самоврядування:

1) аналізує, узагальнює практику застосування законодавства сільськими, селищними, міськими, районними у місті радами, їхніми виконавчими органами, оприлюднює та подає відповідну інформацію до органу із забезпечення законності центрального рівня;

2) взаємодіє з державними органами, органами місцевого самоврядування, їх посадовими особами, іншими юридичними та фізичними особами;

3) надає сільським, селищним, міським, районним у місті радам та їхнім виконавчим органам консультації щодо забезпечення законності та оприлюднює відповідні матеріали консультацій;

4) здійснює перевірку актів відповідних сільських, селищних, міських, районних у місті рад, їхніх виконавчих органів на відповідність Конституції та законам України;

5) застосовує заходи із забезпечення законності щодо актів відповідних сільських, селищних, міських, районних у місті рад та їхніх виконавчих органів;

б) виконує в межах повноважень акти органу із забезпечення законності центрального рівня.

6. Місцева державна адміністрація з метою забезпечення законності у діяльності органів місцевого самоврядування має право:

1) звертатися до органів державної влади, інших державних органів для отримання роз'яснень з питань застосування законодавства у відповідних сферах;

2) витребувати у встановленому порядку від сільських, селищних, міських, районних у місті рад, їхніх виконавчих органів, районних рад копії документів, інформацію та пояснення;

3) одержувати у встановленому порядку від органів державної влади, інших державних органів копії документів, інформацію та пояснення;

4) залучати на договірних засадах фахівців до участі у перевірці актів сільських, селищних, міських, районних у місті рад, їх виконавчих органів, районних рад, до аналізу та узагальнення практики застосування законодавства у відповідних сферах;

5) звертатися до сільських, селищних, міських, районних у місті рад, їх виконавчих органів, районних рад із рекомендаціями щодо усунення порушень законодавства у разі виявлення за результатами перевірки незаконних актів, які

через малозначність не призвели і не могли призвести до істотних порушень публічного інтересу;

б) звертатися до сільських, селищних, міських, районних у місті рад, їхніх виконавчих органів, районних рад з вимогою про усунення порушень законності та встановлювати строки для їх усунення;

7) звертатися до суду щодо визнання незаконними актів сільських, селищних, міських, районних у місті рад, їхніх виконавчих органів, районних рад.

7. Рекомендації, вимоги, позови, передбачені пунктами 5-7 частини шостої цієї статті, підписуються виключно головою відповідної місцевої державної адміністрації або його заступником, який тимчасово здійснює повноваження голови обласної, районної державної адміністрації.

Стаття 21. Повноваження місцевої державної адміністрації із забезпечення законності у діяльності територіальних органів центральних органів виконавчої влади

1. Місцева державна адміністрація в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, забезпечує законність у діяльності територіальних органів центральних органів виконавчої влади, юрисдикція яких поширюється на територію відповідної адміністративно-територіальної одиниці.

2. Накази керівників територіальних органів центральних органів виконавчої влади, що суперечать Конституції та законам України, іншим актам законодавства України, можуть бути оскаржені головою місцевої державної адміністрації до керівника відповідного центрального органу виконавчої влади.

За результатами розгляду подання керівник центрального органу виконавчої влади протягом одного місяця з дня його одержання зобов'язаний прийняти рішення щодо оскаржуваного наказу та надати вмотивовану відповідь органу із забезпечення законності.

У разі якщо керівник центрального органу виконавчої влади протягом одного місяця з дня одержання подання не прийняв рішення, голова місцевої державної адміністрації може звернутися з таким поданням до Кабінету Міністрів України.

3. Моніторинг діяльності місцевої державної адміністрації щодо виконання нею повноважень із забезпечення законності в діяльності територіальних органів центральних органів виконавчої влади на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці здійснюється визначеним Кабінетом Міністрів України центральним органом виконавчої влади, за результатами якого до Кабінету Міністрів України подаються рекомендації.

Стаття 22. Права місцевих державних адміністрацій

1. Для реалізації наданих повноважень місцеві державні адміністрації мають право:

1) залучати вчених, спеціалістів, представників громадськості до підготовки і розгляду питань, що належать до компетенції місцевих державних адміністрацій, а також залучати громадян, представників суб'єктів господарювання, їх об'єднань, наукових установ та консультативно-дорадчих органів, що створені при органах державної влади, органах місцевого самоврядування та представляють інтереси громадян і суб'єктів господарювання, до підготовки аналізу регуляторного впливу та до виконання заходів з відстеження результативності регуляторних актів;

2) одержувати статистичну інформацію та інші відомості від державних органів, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, політичних партій, громадських об'єднань, релігійних організацій, підприємств, установ та організацій, їх філіалів і відділень незалежно від форми власності;

3) видавати згідно із законодавством обов'язкові до виконання розпорядження керівникам підприємств, установ, організацій, їхніх філіалів та відділень незалежно від форми власності, громадянам – з контрольованих питань, органам місцевого самоврядування – в частині дотримання бюджетного законодавства, порушувати питання про їх відповідальність у встановленому законом порядку;

4) звертатися до суду та здійснювати інші функції і повноваження у спосіб, передбачений Конституцією та законами України.

Розділ IV

ВІДНОСИНИ МІСЦЕВИХ ДЕРЖАВНИХ АДМІНІСТРАЦІЙ З ПРЕЗИДЕНТОМ УКРАЇНИ, ОРГАНАМИ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ, ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ, ГРОМАДСЬКИМИ ФОРМУВАННЯМИ, ПІДПРИЄМСТВАМИ, УСТАНОВАМИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯМИ

Стаття 23. Відносини місцевих державних адміністрацій з Президентом України та Кабінетом Міністрів України

1. Обласні державні адміністрації регулярно інформують Президента України та Кабінет Міністрів України про стан справ на території відповідних адміністративно-територіальних одиниць, про тенденції та проблеми реалізації державної політики, подають пропозиції щодо їх врахування та вирішення.

2. Місцеві державні адміністрації щороку звітують перед Кабінетом Міністрів України про результати виконання покладених на них завдань та здійснення визначених законом повноважень, а також вносять пропозиції щодо удосконалення законодавства і практики його застосування.

3. З метою оцінювання ефективності діяльності голів місцевих державних адміністрацій у порядку та за показниками, визначеними Кабінетом Міністрів України, щокварталу здійснюється моніторинг виконання покладених на місцеві державні адміністрації завдань та здійснення визначених законом повноважень,

за результатами якого формується звіт та визначається рейтинг голів місцевих державних адміністрацій.

4. Обласні державні адміністрації з питань, що потребують вирішення Кабінетом Міністрів України, надсилають пропозиції, які підлягають розгляду Кабінетом Міністрів України у встановленому порядку. Під час розгляду таких пропозицій голови обласних державних адміністрацій мають право брати участь у засіданні Кабінету Міністрів України з правом дорадчого голосу.

5. Обласні державні адміністрації розглядають проекти актів Кабінету Міністрів України з питань розвитку відповідних адміністративно-територіальних одиниць, погоджують їх, подають до них зауваження та пропозиції.

Стаття 24. Відносини місцевих державних адміністрацій з центральними органами виконавчої влади та іншими державними органами

1. Місцеві державні адміністрації забезпечують виконання актів центральних органів виконавчої влади.

2. Голови місцевих державних адміністрацій можуть подавати пропозиції щодо проектів нормативно-правових актів центральних органів виконавчої влади, які підлягають обов'язковому розгляду.

3. Місцеві державні адміністрації взаємодіють з іншими державними органами з метою здійснення своїх повноважень.

Стаття 25. Відносини між обласною та районними державними адміністраціями

1. Обласна державна адміністрація координує та контролює діяльність відповідних районних державних адміністрацій, надає їм методичну допомогу.

2. Районні державні адміністрації підзвітні і підконтрольні відповідній обласній державній адміністрації.

3. Голови районних державних адміністрацій регулярно інформують обласну державну адміністрацію про стан справ на території відповідних адміністративно-територіальних одиниць, про тенденції та проблеми реалізації державної політики, подають пропозиції щодо їх врахування та вирішення, а також щороку звітують перед обласною державною адміністрацією про діяльність відповідної районної державної адміністрації.

4. Голова обласної державної адміністрації з підстав та в порядку, визначених законом, вносить до Кабінету Міністрів України подання про притягнення голови районної державної адміністрації до дисциплінарної відповідальності.

Стаття 26. Відносини місцевих державних адміністрацій з обласними, районними радами

1. Обласні, районні державні адміністрації здійснюють повноваження, делеговані їм відповідними радами.

2. Обласні, районні державні адміністрації можуть залучати до підготовки проектів своїх актів голів відповідних обласних, районних рад, уповноважених ними посадових осіб та депутатів таких рад (за їхньою згодою).

3. Голова обласної, районної державної адміністрації вносить на розгляд відповідної ради питання, пов'язані з підготовкою та виконанням обласного, районного бюджету.

4. Голова обласної, районної державної адміністрації, уповноважені ним посадові особи мають право брати участь у засіданнях обласної, районної ради з питань, що стосуються повноважень такої місцевої державної адміністрації, брати участь у їх обговоренні, подавати зауваження та пропозиції, робити застереження, надавати пояснення, вносити проекти рішень із зазначених питань.

5. Голова обласної, районної державної адміністрації щороку звітує перед обласною, районною радою з питань виконання повноважень, делегованих відповідною радою.

Щорічний звіт, передбачений абзацом першим цієї частини, розглядається на пленарному засіданні обласної, районної ради після розгляду звіту голови обласної, районної державної адміністрації про виконання обласного, районного бюджету за відповідний рік.

6. На вимогу не менш як половини депутатів від складу обласної, районної ради голова обласної, районної державної адміністрації зобов'язаний прозвітувати перед відповідною радою з питань виконання делегованих нею повноважень на черговій сесії такої ради, крім сесії, на якій розглядається щорічний звіт, передбачений частиною п'ятою цієї статті.

Така вимога може бути заявлена голові обласної, районної державної адміністрації лише один раз протягом відповідної сесії.

7. Обласна, районна рада за результатами звітування, передбаченого частинами п'ятою, шостою цієї статті, з мотивів неналежного виконання зазначених у частині першій цієї статті повноважень у порядку, визначеному цим Законом, може висловити недовіру голові відповідної місцевої державної адміністрації.

У разі висловлення недовіри голові обласної, районної державної адміністрації простою більшістю депутатів від складу відповідної обласної, районної ради Президент України приймає рішення і надає обґрунтовану відповідь.

Якщо голові обласної, районної державної адміністрації висловлено недовіру не менш як двома третинами депутатів від складу відповідної ради, Президент України приймає рішення про відставку такого голови місцевої державної адміністрації.

8. Рішення обласної, районної ради про висловлення недовіри голові відповідної обласної, районної державної адміністрації може бути оскаржено до адміністративного суду у встановленому законом порядку.

Стаття 27. Порядок висловлення недовіри голові обласної, районної державної адміністрації

1. Обласна, районна рада за пропозицією не менш як половини депутатів від її загального складу може розглянути питання про ініціювання висловлення недовіри голові відповідної державної адміністрації та за результатами його розгляду прийняти рішення про початок консультацій щодо висловлення недовіри голові обласної, районної державної адміністрації, яке невідкладно направляється до відповідної місцевої державної адміністрації та до Кабінету Міністрів України.

2. Питання про висловлення недовіри голові обласної, районної державної адміністрації розглядається після проведення передбачених частиною першою цієї статті консультацій у постійних комісіях відповідної ради, а також президії (колегії) цієї ради з уповноваженою посадовою особою центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері розвитку місцевого самоврядування.

Питання про висловлення недовіри голові обласної, районної державної адміністрації розглядається не раніше ніж через 20 днів з дня прийняття рішення про початок консультацій на пленарному засіданні наступної чергової сесії відповідної ради, на яке запрошується голова обласної, районної державної адміністрації, якому надається слово для виступу та відповідей на запитання депутатів відповідної ради.

3. Повторний розгляд питань, визначених цією статтею та статтею 21 цього Закону, до наступного звітування голови відповідної обласної, районної державної адміністрації, а також їх розгляд на позачерговій сесії відповідної обласної, районної ради не допускається.

Стаття 28. Відносини місцевих державних адміністрацій з підприємствами, установами та організаціями

1. Місцеві державні адміністрації здійснюють функцію управління майном підприємств, установ та організацій, що належать до сфери їх управління. Голова місцевої державної адміністрації укладає та розриває контракти з керівниками таких підприємств, установ та організацій.

2. Керівники підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, призначаються на посаду та звільняються з посади за погодженням з головою відповідної місцевої державної адміністрації, крім керівників установ, підприємств та організацій Збройних Сил України та інших військових

формувань, утворених відповідно до закону, Міністерства внутрішніх справ України, Фонду державного майна України, Національної поліції України, керівників закладів освіти, які призначаються на посаду.

3. Місцеві державні адміністрації не втручаються у господарську діяльність підприємств, установ та організацій, що належать до сфери їх управління, крім випадків, визначених законом.

4. Керівник підприємства, установи чи організації, що належить до сфери управління місцевої державної адміністрації, має право звернутися до органу виконавчої влади вищого рівня або до суду про скасування акта місцевої державної адміністрації, що суперечить законодавству.

5. Керівники підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності зобов'язані в 10-денний строк надавати інформацію на вимогу голови місцевої державної адміністрації у межах та порядку, визначених законом.

6. Місцеві державні адміністрації здійснюють моніторинг діяльності державних підприємств у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 29. Відносини місцевих державних адміністрацій з громадськими формуваннями

1. Місцеві державні адміністрації взаємодіють з громадськими формуваннями для забезпечення прав і свобод людини і громадянина, задоволення політичних, екологічних, соціальних, культурних та інших потреб громадян, сприяють виконанню громадськими формуваннями своїх статутних завдань та забезпечують додержання їхніх прав та охоронюваних законом інтересів.

2. Громадські формування можуть виносити пропозиції з питань своєї діяльності на розгляд місцевих державних адміністрацій, а їхні представники мають право бути присутніми під час розгляду таких пропозицій, надавати необхідні пояснення.

Стаття 30. Особливості забезпечення місцевими державними адміністраціями прав і свобод людини і громадянина

1. Місцеві державні адміністрації розглядають звернення громадян з питань, віднесених до їхніх повноважень, у строки та порядку, визначені законом.

2. У разі порушення у зверненні громадянина питання, віднесеного до повноважень іншого органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування, таке звернення надсилається до відповідного органу у встановленому порядку.

3. Місцева державна адміністрація у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, здійснює контроль за розглядом звернень громадян, надісланих нею до територіальних органів центральних органів виконавчої влади

та органів місцевого самоврядування, повноваження із забезпечення законності у діяльності яких вона здійснює.

Місцева державна адміністрація має право отримати копію відповіді на звернення громадянина, надіслане нею до територіального органу центрального органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування, повноваження із забезпечення законності у діяльності яких вона здійснює.

Стаття 31. Право голови місцевої державної адміністрації на запит та особистий прийом

1. Голова місцевої державної адміністрації звертається із запитом з питань, що належать до повноважень місцевої державної адміністрації, до територіальних органів центральних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, які здійснюють свої повноваження на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці, їх посадових осіб, а також до керівників підприємств, установ та організацій незалежно від їх підпорядкування та форми власності.

2. Запит голови місцевої державної адміністрації – це викладена у письмовій формі вимога голови місцевої державної адміністрації щодо вчинення відповідно до закону певних дій, викладення позиції з порушеного питання.

3. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи, до яких направлено запит голови місцевої державної адміністрації, зобов'язані в 10-денний строк з дня одержання запиту надати на нього відповідь, якщо інше не встановлено законом.

4. Якщо з об'єктивних причин порушене в запиті питання не може бути розглянуто в 10-денний строк, орган державної влади чи орган місцевого самоврядування, посадова особа, яким направлено запит, повідомляють про це голову місцевої державної адміністрації і визначають інший строк для розгляду запиту, який не може перевищувати 30 днів з дня його одержання.

5. Голова місцевої державної адміністрації має право на невідкладний прийом посадовими особами місцевого самоврядування, які здійснюють свої повноваження на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці.

6. Голова місцевої державної адміністрації, за умови пред'явлення посвідчення, має право безперешкодного доступу до органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також до всіх підприємств, установ та організацій незалежно від підпорядкування та форми власності, розташованих на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці, з додержанням при цьому режиму роботи та режиму охорони відповідних об'єктів.

7. Порядок відвідування головою місцевої державної адміністрації підприємств, установ та організацій, діяльність яких пов'язана з державною або

іншою охоронюваною законом таємницею, встановлюється відповідними нормативно-правовими актами.

8. Голова обласної державної адміністрації має право на першочерговий прийом Президентом України, Прем'єр-міністром України, іншими членами Кабінету Міністрів України, керівниками центральних органів виконавчої влади та, за умови пред'явлення посвідчення, право безперешкодного доступу до адміністративних будинків, у яких розміщуються Президент України, Кабінет Міністрів України, центральні органи виконавчої влади, консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи і служби, утворені Президентом України, з додержанням при цьому режиму роботи та режиму охорони відповідних об'єктів.

9. Голова районної державної адміністрації має право на першочерговий прийом Прем'єр-міністром України, іншими членами Кабінету Міністрів України, керівниками центральних органів виконавчої влади, їх заступниками, головою обласної державної адміністрації, його заступниками та, за умови пред'явлення посвідчення, право безперешкодного доступу до адміністративних будинків, у яких розміщуються Кабінет Міністрів України, центральні органи виконавчої влади, обласна державна адміністрація, з додержанням при цьому режиму роботи та режиму охорони відповідних об'єктів.

Розділ V

ПОРЯДОК ДІЯЛЬНОСТІ МІСЦЕВИХ ДЕРЖАВНИХ АДМІНІСТРАЦІЙ

Стаття 32. Регламент місцевої державної адміністрації

1. Організаційно-процедурні питання внутрішньої діяльності місцевої державної адміністрації регулюються її регламентом, що затверджується головою відповідної місцевої державної адміністрації.

Типовий регламент місцевої державної адміністрації затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 33. Акти місцевих державних адміністрацій

1. Голова місцевої державної адміністрації видає акти місцевої державної адміністрації у формі розпоряджень, а керівники структурних підрозділів місцевої державної адміністрації – у формі наказів.

2. Акти місцевих державних адміністрацій є обов'язковими до виконання всіма органами, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності, їх посадовими особами, а також громадянами.

3. Проекти розпоряджень голови місцевої державної адміністрації нормативно-правового характеру погоджуються керівниками відповідних структурних підрозділів місцевої державної адміністрації.

4. Нормативно-правові акти місцевих державних адміністрацій підлягають державній реєстрації у відповідних органах юстиції у встановленому порядку і набирають чинності після державної реєстрації з дня їх офіційного оприлюднення, якщо такими актами не встановлено пізніший строк набрання ними чинності.

5. Нормативно-правові акти місцевих державних адміністрацій оприлюднюються на офіційному веб-сайті відповідної місцевої державної адміністрації із забезпеченням постійного вільного доступу до них та можливості їх пошуку.

6. Акти місцевих державних адміністрацій, які не мають нормативно-правового характеру, набирають чинності з дня їх видання, якщо пізніший термін набрання чинності не встановлено самим актом. Такі акти доводяться до відома їх виконавців, а у випадках, визначених законом, – оприлюднюються.

7. Акти місцевих державних адміністрацій, які відповідно до закону є регуляторними актами, розробляються, розглядаються, приймаються та оприлюднюються з урахуванням вимог Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності".

Стаття 34. Оскарження та скасування актів місцевих державних адміністрацій

1. Розпорядження голови обласної державної адміністрації може бути оскаржено до Кабінету Міністрів України або до суду.

Наказ керівника структурного підрозділу обласної державної адміністрації може бути оскаржено до голови обласної державної адміністрації, відповідного центрального органу виконавчої влади або до суду.

2. Розпорядження голови районної державної адміністрації може бути оскаржено до обласної державної адміністрації, Кабінету Міністрів України або до суду.

Наказ керівника структурного підрозділу районної державної адміністрації може бути оскаржено до голови районної державної адміністрації, відповідного структурного підрозділу обласної державної адміністрації або до суду.

3. Кабінет Міністрів України розглядає питання про внесення Президентом України пропозицій щодо скасування розпоряджень голів місцевих державних адміністрацій, що суперечать Конституції та законам України, іншим актам законодавства України, з одночасним зупиненням їх дії.

4. Розпорядження голови обласної державної адміністрації, що суперечать Конституції та законам України, іншим актам законодавства України, можуть бути скасовані Президентом України або в судовому порядку.

Накази керівників структурних підрозділів обласної державної адміністрації можуть бути скасовані головою обласної державної адміністрації, керівником відповідного центрального органу виконавчої влади або в судовому порядку.

5. Розпорядження голови районної державної адміністрації, що суперечать Конституції та законам України, іншим актам законодавства України, можуть бути скасовані Президентом України, головою обласної державної адміністрації або в судовому порядку.

Накази керівників структурних підрозділів районної державної адміністрації можуть бути скасовані головою районної державної адміністрації, керівником відповідного структурного підрозділу обласної державної адміністрації або в судовому порядку.

6. Розпорядження голови обласної державної адміністрації про скасування розпорядження голови районної державної адміністрації може бути оскаржено до Кабінету Міністрів України.

Наказ керівника структурного підрозділу обласної державної адміністрації про скасування наказу керівника структурного підрозділу районної державної адміністрації може бути оскаржено до відповідного центрального органу виконавчої влади.

7. Накази керівника апарату місцевої державної адміністрації, що суперечать Конституції та законам України, іншим актам законодавства України, можуть бути скасовані головою відповідної місцевої державної адміністрації.

Стаття 35. Фінансове, матеріально-технічне, соціально-побутове забезпечення діяльності місцевих державних адміністрацій, голів місцевих державних адміністрацій, їх заступників, інших державних службовців та працівників місцевих державних адміністрацій

1. Фінансове забезпечення місцевих державних адміністрацій здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, крім випадків, визначених законом.

2. Умови оплати праці голів місцевих державних адміністрацій, їх заступників, інших державних службовців та працівників місцевих державних адміністрацій, умови їх матеріально-технічного і соціально-побутового забезпечення, норми витрат на утримання місцевих державних адміністрацій визначаються законами України та актами Кабінету Міністрів України.

3. Фонд оплати праці голови місцевої державної адміністрації, його заступників, інших державних службовців та працівників місцевої державної адміністрації в межах виділених асигнувань визначає голова відповідної місцевої державної адміністрації.

4. Для забезпечення діяльності місцевих державних адміністрацій за ними закріплюється майно, що є державною власністю.

5. Голови місцевих державних адміністрацій на час перебування на посаді забезпечуються службовим житловим приміщенням, що перебуває у державній власності та не може бути приватизовано.

Вимоги до службових житлових приміщень, порядок їх надання та звільнення визначаються Кабінетом Міністрів України.

6. Особам, звільненим з посади голови обласної, районної державної адміністрації відповідно до пункту 1 частини першої та частини другої статті 11 цього Закону, виплачується допомога в розмірі посадового окладу голови відповідної місцевої державної адміністрації на період їх працевлаштування, але не більше шести місяців.

Стаття 36. Відповідальність голів місцевих державних адміністрацій, їх заступників, інших державних службовців та працівників місцевих державних адміністрацій

1. Голова місцевої державної адміністрації, його заступники, інші державні службовці та працівники місцевої державної адміністрації несуть відповідальність згідно із законом.

2. Кабінет Міністрів України може притягнути голову місцевої державної адміністрації до дисциплінарної відповідальності, крім звільнення із займаної посади.

3. Президент України за поданням Кабінету Міністрів України може притягнути голову місцевої державної адміністрації до дисциплінарної відповідальності шляхом звільнення його із займаної посади.

4. Шкода, заподіяна незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю голів місцевих державних адміністрацій, їх заступників, інших державних службовців, працівників місцевих державних адміністрацій при здійсненні ними своїх повноважень, відшкодовується за рахунок держави у порядку, визначеному законом.

5. Держава має право зворотної вимоги (регресу) до голови місцевої державної адміністрації, його заступника, іншого державного службовця та працівника місцевої державної адміністрації, який заподіяв шкоду, в розмірах та порядку, визначених законом.

Розділ V

ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності через шість місяців з дня припинення чи скасування воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022,

затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ крім частини третьої статті 7, пункту 3 частини другої статті 8, статей 9, 11, 12, другого речення частини першої статті 14, статті 21, підпункту 1, абзаців дев'ятого – сімдесят сьомого підпункту 2, підпункту 4, абзаців другого – п'ятнадцятого підпункту 6 пункту 3 та пункту 5 цього розділу, які набирають чинності через шість місяців з дня набрання чинності цим Законом.

2. Визнати таким, що втратив чинність з дня набрання чинності цим Законом, Закон України "Про місцеві державні адміністрації" (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 20-21, ст. 190 із наступними змінами), крім:

1) статей 8 і 9, частин другої і третьої статті 10, частини четвертої статті 11, статті 12, пунктів 3 і 4 частини першої статті 39, частини четвертої статті 44, які втрачають чинність в останній день шестимісячного строку з дня набрання чинності абзацом другим пункту 1 цього розділу;

2) статей 13, 14, 16-28, які втрачають чинність з дня, наступного за днем набрання чинності законом, яким будуть розмежовані повноваженнями між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування.

3. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) у Кодексі адміністративного судочинства України (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 48, ст. 436):

частину другу статті 150 доповнити пунктом 3 такого змісту:

"3) очевидними є ознаки протиправності акта органу місцевого самоврядування і невжиття таких заходів може істотно ускладнити чи унеможливити виконання рішення суду про відновлення становища, яке існувало до прийняття такого акта (у справах щодо забезпечення законності у діяльності органів місцевого самоврядування)";

частину першу статті 238 доповнити пунктом 9 такого змісту:

"9) щодо оскарження актів органів місцевого самоврядування у справах щодо забезпечення законності у діяльності органів місцевого самоврядування, якщо судом встановлено наявність в інших органів державної влади, крім органу із забезпечення законності, який звернувся з позовом, відповідних повноважень із здійснення державного нагляду (контролю)";

статтю 264 доповнити частиною тринадцятою такого змісту:

"13. Правила цієї статті не поширюються на розгляд справ щодо забезпечення законності у діяльності органів місцевого самоврядування, передбачених статтею 289^б цього Кодексу";

частину першу статті 268 після цифр "285-289" доповнити цифрами "289^б";

абзац перший частини першої статті 271 після цифр "289⁵" доповнити цифрами "289⁶";

у статті 272:

частину другу після цифр "289⁴" доповнити цифрами "289⁶";

у частині четвертій слова і цифри "статтями 280, 281, 287, 288 та 289⁴" замінити словами і цифрами "статтями 280, 281, 287, 288, 289⁴ та 289⁶";

§ 2 глави 11 розділу II доповнити статтею 289⁶ такого змісту:

"Стаття 289⁶. Особливості провадження у справах щодо забезпечення законності у діяльності органів місцевого самоврядування

1. Правила цієї статті поширюються на розгляд адміністративних справ щодо:

1) законності нормативно-правових актів органів місцевого самоврядування, крім адміністративних справ, розгляд яких передбачено статтею 264 цього Кодексу;

2) законності індивідуальних актів органів місцевого самоврядування, які є предметом забезпечення законності у діяльності органів місцевого самоврядування відповідно до Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні".

2. З позовною заявою у справах щодо забезпечення законності у діяльності органів місцевого самоврядування (далі – забезпечення законності) має право звернутися уповноважений орган із забезпечення законності, визначений Законом України "Про місцеве самоврядування в Україні".

3. Адміністративна справа щодо забезпечення законності вирішується окружним адміністративним судом за місцезнаходженням відповідного органу місцевого самоврядування за правилами загального провадження протягом п'ятнадцяти днів з дня відкриття провадження у справі.

4. При відкритті провадження у справі суд застосовує до звернення та розгляду вимоги про усунення порушення законності положення про обов'язкове досудове врегулювання спору.

5. При відкритті провадження у справі суд перевіряє відповідність позову предмету забезпечення законності у діяльності органів місцевого самоврядування відповідно до Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", а також відсутність в інших органів державної влади, крім органу із забезпечення законності, який звернувся з позовом, передбачених законом повноважень із здійснення державного нагляду (контролю) за діяльністю органів місцевого самоврядування у відповідній сфері.

Встановлення судом невідповідності позову предмету забезпечення законності, наявності зазначених повноважень в інших органів державної влади, крім органу

із забезпечення законності, який звернувся з позовом, є підставою для повернення позивачу позовної заяви, а якщо провадження було відкрито – для залишення позову без розгляду.

6. Під час розгляду адміністративних справ, визначених частиною першою цієї статті, суд перевіряє, чи акт органу місцевого самоврядування прийнятий на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що визначені Конституцією та законами України, а при здійсненні органом місцевого самоврядування делегованих повноважень органу виконавчої влади – також з дотриманням інших актів законодавства.

7. Апеляційні скарги на судові рішення у справах, передбачених цією статтею, можуть бути подані протягом десяти днів з дня їх проголошення";

2) у Законі України "Про місцеве самоврядування в Україні" (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 24, ст. 170 із наступними змінами):

у статті 34:

пункт "б" частини першої доповнити підпунктами 21 і 22 такого змісту:

"21) здійснення державного контролю за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення у порядку, визначеному законодавством;

22) накладення штрафів за порушення законодавства про працю та зайнятість населення у порядку, визначеному законодавством";

частину третю виключити;

частину п'яту статті 59 викласти в такій редакції:

"5. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування нормативно-правового характеру набирають чинності з дня їх офіційного оприлюднення на офіційному веб-сайті відповідного органу місцевого самоврядування, якщо самим актом не встановлено пізніший строк введення його в дію";

розділ II доповнити главою 6 такого змісту:

"Глава 6.

Забезпечення законності у діяльності органів місцевого самоврядування

Стаття 59². Загальні засади забезпечення законності у діяльності органів місцевого самоврядування

1. До предмета забезпечення законності у діяльності органів місцевого самоврядування (далі – забезпечення законності) належать:

1) нормативно-правові акти органів місцевого самоврядування;

2) індивідуальні акти, що приймаються органами місцевого самоврядування з питань відчуження об'єктів цивільних прав територіальної громади або спільної

власності територіальних громад відповідного району, області, якщо таке відчуження здійснюється без застосування публічних конкурсних процедур, передбачених законом;

3) індивідуальні акти, що містять ознаки прийняття органом місцевого самоврядування рішення не на підставі, не в межах повноважень або не у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України;

4) індивідуальні акти органів місцевого самоврядування, що стосуються конституційних прав, свобод та обов'язків людини і громадянина та містять ознаки будь-якої дискримінації окремої особи чи групи осіб.

2. Обов'язковою умовою забезпечення законності є відсутність в інших органів державної влади передбачених законом повноважень із здійснення державного нагляду (контролю) за діяльністю органів місцевого самоврядування у відповідній сфері.

3. Для цілей забезпечення законності уповноважені органи державної влади, визначені цим Законом (далі – органи із забезпечення законності), здійснюють моніторинг актів органів місцевого самоврядування, визначених цим Законом. **Порядок здійснення моніторингу актів органів місцевого самоврядування, що належать до предмета забезпечення законності, встановлюється Кабінетом Міністрів України.**

Стаття 59³. Принципи забезпечення законності

1. Забезпечення законності здійснюється з дотриманням принципів:

- 1) верховенства права;
- 2) захисту публічного інтересу;
- 3) домірності;
- 4) самостійності місцевого самоврядування;
- 5) партнерства держави та місцевого самоврядування.

Стаття 59⁴. Консультації із забезпечення законності

1. Органи із забезпечення законності за зверненням відповідної місцевої ради, сільського, селищного, міського голови, а також секретаря сільської, селищної, міської ради – у передбачених законом випадках, голови обласної, районної, районної в місті ради надають консультації щодо застосування органами місцевого самоврядування законодавства з питань дотримання ними законності на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці.

2. Консультації із забезпечення законності не мають статусу офіційного тлумачення, не є обов'язковими до застосування органами та посадовими особами

місцевого самоврядування і не можуть обмежувати заходи із забезпечення законності.

Стаття 59⁵. Заходи із забезпечення законності

1. Заходами із забезпечення законності є:

- 1) вимога про усунення порушення законності;
- 2) звернення до суду з позовом про визнання акта органу місцевого самоврядування незаконним.

2. Заходи із забезпечення законності застосовуються протягом 30 робочих днів з дня набрання чинності відповідним актом органу місцевого самоврядування.

3. Перебіг строку застосування заходів із забезпечення законності, визначеного частиною другою цієї статті, призупиняється на час надання визначеними цим Законом органами (особами) відповіді на запит органу із забезпечення законності, документів і матеріалів, додаткової інформації та пояснень, а заходів, передбачених пунктом 2 частини першої цієї статті, – також на період, встановлений для виконання вимоги про усунення порушення законності.

4. Підстави для застосування заходів із забезпечення законності повинні бути обґрунтовані. З метою обґрунтування підстав орган із забезпечення законності може звернутися з письмовим запитом до фізичних осіб, юридичних осіб незалежно від форми власності, їх посадових осіб про отримання документів, матеріалів, додаткової інформації та/або пояснень. У своєму запиті орган із забезпечення законності зазначає акт (акти) органу місцевого самоврядування, у зв'язку з моніторингом якого (яких) запитується відповідна інформація.

Стаття 59⁶. Вимога про усунення порушення законності

1. Виявлення акта органу місцевого самоврядування, що суперечить Конституції та законам України, є підставою для звернення органу із забезпечення законності до такого органу місцевого самоврядування з вимогою про усунення відповідного порушення законності, яка є обов'язковою для розгляду. **Звернення органу із забезпечення законності з вимогою про усунення порушення законності призупиняє дію відповідного акта на строк, передбачений частиною другою цієї статті.**

2. Орган місцевого самоврядування розглядає вимогу про усунення порушення законності та приймає рішення у строк, встановлений органом із забезпечення законності, який має бути необхідним і достатнім для усунення порушення законності, але не може перевищувати 30 робочих днів з дня направлення відповідної вимоги.

3. Вимога про усунення порушення законності надсилається до органу місцевого самоврядування та оприлюднюється на офіційному веб-сайті органу із

забезпечення законності та офіційному веб-сайті відповідного органу місцевого самоврядування.

Стаття 59⁷. Звернення до суду з позовом про визнання акта органу місцевого самоврядування незаконним

1. У разі неусунення органом місцевого самоврядування порушення законності у строк, визначений відповідною вимогою, орган із забезпечення законності звертається до суду з позовом про визнання акта органу місцевого самоврядування незаконним.

Звернення органу із забезпечення законності до суду з позовом про визнання акта органу місцевого самоврядування незаконним без попереднього надсилання вимоги про усунення порушення законності не допускається, крім випадків, передбачених частиною другою цієї статті.

2. Орган із забезпечення законності може звернутися до суду без надсилання вимоги про усунення порушення законності у разі виявлення за результатами перевірки акта, невжиття негайних заходів щодо скасування якого може істотно ускладнити чи унеможливити відновлення становища, яке існувало до прийняття такого акта, а також у разі створення загрози порушення територіальної цілісності України внаслідок його прийняття.

3. Акти органів місцевого самоврядування, їх окремі положення визнаються незаконними через їх невідповідність Конституції чи закону України та скасовуються в судовому порядку.

4. Акти органів місцевого самоврядування, їх окремі положення, визнані незаконними за позовом органу із забезпечення законності, втрачають чинність з моменту набрання законної сили рішенням суду.

Суд може прийняти рішення про визнання недійсними прийнятих на їх основі актів, вчинених правочинів тощо, у тому числі з особами, які не знали і не могли знати про незаконність таких рішень.

Шкода, завдана фізичній або юридичній особі у таких випадках, відшкодовується за рахунок коштів місцевого бюджету.

5. У разі якщо очевидними є ознаки, що акт органу чи посадової особи місцевого самоврядування створює загрозу порушення територіальної цілісності України, орган із забезпечення законності зупиняє дію такого акта з одночасним зверненням до суду з позовом про визнання його незаконним та скасування, про що невідкладно інформує Президента України та Кабінет Міністрів України.

Зупинення дії акта органу місцевого самоврядування має наслідком обов'язковість зупинення виконання такого акта будь-якими фізичними та юридичними особами, здійснення визначених таким актом повноважень, настання будь-яких юридично значущих наслідків у разі застосування

зазначеного акта та заборону здійснення будь-яких дій з майном (відчуження, передача прав тощо), якщо відповідне право виникло на підставі зупиненого акта.

6. Звернення органу із забезпечення законності до суду та/або прийняття ним рішення про зупинення дії акта органу місцевого самоврядування з одночасним зверненням до суду невідкладно оприлюднюється на офіційному веб-сайті органу із забезпечення законності та офіційному веб-сайті відповідного органу місцевого самоврядування відповідно до Закону України "Про доступ до публічної інформації".

Стаття 59⁸. Система органів, що здійснюють забезпечення законності

1. Органами із забезпечення законності є:

- 1) орган із забезпечення законності центрального рівня;
- 2) орган із забезпечення законності регіонального рівня;
- 3) орган із забезпечення законності районного рівня.

2. Органом із забезпечення законності центрального рівня є центральний орган виконавчої влади, визначений Кабінетом Міністрів України, який забезпечує законність у діяльності обласних рад.

3. Органами із забезпечення законності регіонального рівня є обласні державні адміністрації, які забезпечують законність у діяльності районних рад.

4. Органами із забезпечення законності районного рівня є районні державні адміністрації, які забезпечують законність у діяльності сільських, селищних, міських, районних у місті рад та їх виконавчих органів.

Стаття 59⁹. Повноваження органу із забезпечення законності центрального рівня

1. До повноважень органу із забезпечення законності центрального рівня належить:

1) методологічна та інформаційно-аналітична підтримка органів місцевого самоврядування та місцевих державних адміністрацій;

2) координація та контроль за діяльністю органів із забезпечення законності регіонального та районного рівнів, сприяння підвищенню кваліфікації державних службовців таких органів;

3) аналіз, узагальнення та оприлюднення практики щодо застосування законодавства з питань забезпечення законності у діяльності органів місцевого самоврядування;

4) взаємодія з іншими державними органами, органами місцевого самоврядування, їх посадовими особами, іншими юридичними та фізичними особами, міжнародними організаціями, проектами та програмами;

- 5) надання обласним радам консультацій щодо забезпечення законності;
- 6) розроблення та оприлюднення узагальнюючих рекомендацій щодо застосування законодавства з питань забезпечення законності;
- 7) перевірка актів обласних рад на відповідність Конституції та законам України;
- 8) перевірка діяльності органів із забезпечення законності регіонального та районного рівнів щодо здійснення ними повноважень із забезпечення законності у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

2. З метою забезпечення законності у діяльності обласних рад орган із забезпечення законності центрального рівня має право:

- 1) звертатися до органів державної влади, інших державних органів для отримання роз'яснень у відповідних сферах;
- 2) витребувати від обласних рад копії документів, інформацію та пояснення;
- 3) одержувати від органів державної влади, інших державних органів копії документів, інформацію та пояснення;
- 4) залучати на договірних засадах фахівців до участі у перевірці актів обласних рад, до аналізу та узагальнення практики застосування законодавства у відповідних сферах;
- 5) звертатися з рекомендаціями щодо усунення порушень законодавства до обласних рад у разі виявлення за результатами перевірки незаконних актів, які через малозначність не призвели і не могли призвести до істотних порушень публічного інтересу;
- 6) звертатися до обласних рад з вимогою про усунення порушень законності та встановлювати строк для їх усунення;
- 7) звертатися до суду щодо визнання актів обласних рад незаконними";
- 3) у Законі України "Про центральні органи виконавчої влади" (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 38, ст. 385 із наступними змінами):

у статті 13:

частину другу викласти в такій редакції:

"2. Територіальні органи міністерства можуть утворюватися в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, районах. Як виняток, юрисдикція територіальних органів може поширюватися на декілька областей";

доповнити частиною сьомою такого змісту:

"7. Діяльність територіальних органів міністерства координується відповідними місцевими державними адміністраціями";

у статті 21:

частину другу викласти в такій редакції:

"2. Територіальні органи центрального органу виконавчої влади можуть утворюватися в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, районах. Як виняток, юрисдикція територіальних органів може поширюватися на декілька областей";

доповнити частиною сьомою такого змісту:

"7. Діяльність територіальних органів центральних органів виконавчої влади координується відповідними місцевими державними адміністраціями";

4) частину першу статті 39 Закону України "Про Кабінет Міністрів України" (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 13, ст. 222) доповнити абзацом другим такого змісту:

"Кабінет Міністрів України визначає центральний орган виконавчої влади, що забезпечує законність у діяльності обласних рад";

5) частину другу статті 3 Закону України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань" (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 2, ст. 17; 2021 р., № 37, ст. 316) викласти в такій редакції:

"2. Законом може бути встановлено особливості державної реєстрації громадських формувань, релігійних організацій, місцевих державних адміністрацій";

6) у Законі України "Про державну службу" (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 4, ст. 43 із наступними змінами):

пункт 9¹ частини третьої статті 3 виключити;

у частині другій статті 6:

у пункт 1 включити абзац сьомий такого змісту:

"голів місцевих державних адміністрацій";

пункт 2 після абзацу третього доповнити новим абзацом такого змісту:

"заступників голів місцевих державних адміністрацій".

У зв'язку з цим абзац четвертий вважати абзацом п'ятим;

пункт 3¹ частини першої статті 17 виключити;

у статті 91:

частину першу викласти в такій редакції:

"1. Дія цієї статті поширюється на керівників центральних органів виконавчої влади, які не є членами Кабінету Міністрів України, та їх заступників, керівників апарату (секретаріату), допоміжних органів, утворених Президентом України, Представництва Президента України в Автономній Республіці Крим, Антимонопольного комітету України, Державного комітету телебачення і радіомовлення України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Фонду державного майна України, Конституційного Суду України, Верховного Суду, вищих спеціалізованих судів, Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Національного агентства з питань запобігання корупції, Ради національної безпеки і оборони України, Рахункової палати, а також на керівників та членів державних колегіальних органів, посади яких не належать до посад державної служби, голів місцевих державних адміністрацій";

доповнити частиною чотирнадцятою такого змісту:

"14. Особливості вступу, проходження та припинення державної служби у місцевій державній адміністрації на посаді голови місцевої державної адміністрації регулюються цим Законом з урахуванням особливостей, визначених Законом України "Про місцеві державні адміністрації".

Повноваження суб'єкта призначення стосовно голів місцевих державних адміністрацій, крім призначення на посаду та звільнення з посади голови місцевої державної адміністрації, здійснюються Кабінетом Міністрів України";

7) у Законі України "Про запобігання корупції" (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 49, ст. 2056 із наступними змінами):

у частину першу статті 3 включити пункт 5 такого змісту:

"5) особи, які перебувають у складі кадрового резерву на зайняття посад голів районних державних адміністрацій";

у статті 56:

абзац перший частини першої викласти в такій редакції:

"1. Стосовно осіб, які претендують на зайняття посад, які передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища, а також посад з підвищеним корупційним ризиком, перелік яких затверджується Національним агентством, осіб, які визначені переможцями конкурсу на зарахування до кадрового резерву на посади голів районних державних адміністрацій, проводиться спеціальна перевірка, у тому числі щодо відомостей, поданих особисто";

частину другу доповнити абзацом сьомим такого змісту:

"Організація проведення спеціальної перевірки стосовно осіб, які визначені переможцями конкурсу на зарахування до кадрового резерву на посади голів

районних державних адміністрацій, покладається на Міністра Кабінету Міністрів України або його заступників".

4. Не пізніше 10 днів з дня набрання чинності положеннями цього Закону щодо набуття головами місцевих державних адміністрацій та їх заступниками статусу державного службовця, голови обласних, районних державних адміністрацій та їх заступники, які набуватимуть статус державного службовця вперше, повинні скласти Присягу державного службовця в порядку, визначеному Законом України "Про державну службу". У разі відмови особи, передбаченої цим пунктом, від складення Присяги державного службовця, вона вважається такою, що відмовилася від зайняття посади державної служби, а її повноваження – припиненими.

5. До прийняття законів щодо розмежування повноважень органів місцевого самоврядування і органів державної влади та особливостей здійснення виконавчої влади у містах Києві та Севастополі повноваження із забезпечення законності у діяльності відповідних органів місцевого самоврядування здійснює уповноважений орган із забезпечення законності центрального рівня.

6. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня опублікування цього Закону:

розробити нормативно-правові акти, які впливають із цього Закону;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади системи (юрисдикції) територіальних органів центральних органів виконавчої влади у відповідність із цим Законом.

Голова Верховної Ради

України